



PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI OWCZEGŁOWY

Gmina Rogoźno – Powiat Obornicki – Województwo Wielkopolskie

Autorzy:

Grupa Odnowy Wsi

Rada Sołecka

Zdjęcia:

Sołectwo Owczegłowy

Urząd Miejski w Rogoźnie

Spis treści

- I. Charakterystyka miejscowości
- II. Charakterystyka budowy i realizacji Planu Odnowy Miejscowości
- III. Zasoby sołectwa
- IV. Analiza SWOT
- V. Kierunki rozwoju sołectwa
- VI. Zadania inwestycyjne

I. Charakterystyka Owczeólów



1. Sołectwo Owczeólowy przynależy do **województwa wielkopolskiego**, drugiego pod względem wielkości regionu Polski, położonego w zachodniej części kraju.



Województwo to zajmuje powierzchnię 29 826 km² co stanowi 9,5% powierzchni kraju. Znaczną część województwa, czyli 65,4% zajmują użytki rolne, następnie 26,4% grunty leśne oraz tereny zadrzewione i zakrzewione. W użytkach rolnych ponad 80% powierzchni stanowią grunty orne, następnie 10,7% użytków rolnych to łąki, a 4,2% - pastwiska. Powierzchnie zabudowane i zurbanizowane obejmują 5% powierzchni województwa, a w tym ponad 51% to drogi. Tereny mieszkaniowe stanowią 18,2%, a tereny przemysłowe 5,7% powierzchni zabudowanych i zurbanizowanych. Województwo wielkopolskie zamieszkuje blisko 3,5 mln osób, a gęstość zaludnienia wynosi 116 osób na 1 km². Tereny wiejskie zamieszkuje ponad 1,5 mln osób, przy gęstości zaludnienia tych terenów 54 osoby na 1 km². W województwie wielkopolskim znajdują się 5 461 miejscowości wiejskie, których przeciętna liczba mieszkańców wynosi 280 osób.

2. Województwo wielkopolskie obejmuje 31 powiatów, a w tym również i **powiat obornicki**.



Powiat Obornicki



Został on utworzony w ramach reformy administracyjnej w 1999 roku. Położony jest on na północ od aglomeracji poznańskiej w jej bezpośrednim sąsiedztwie około 30 km od centrum Poznania nad rzekami Wartą, Wełną i Flintą. Zajmuje obszar o łącznej powierzchni 711 km². Siedzibą władz powiatu są Oborniki. Obecnie powiat obornicki zamieszkuje przeszło 58 tys. mieszkańców, z czego blisko 52% w miastach, a pozostała część to mieszkańcy wsi i osad.

Gęstość zaludnienia powiatu to 82 osoby na 1 km². W skład powiatu wchodzi trzy gminy: dwie miejsko – wiejskie Oborniki i Rogoźno oraz wiejska – Ryczywół. W ramach tych trzech gmin wydzielone zostały 74 sołectwa.

3. Jedną z trzech już wspomnianych gmin należących do powiatu obornickiego jest **miejsko – wiejska gmina Rogoźno**.



Położona jest ona w północnej części Wielkopolski około 40 km od Poznania. Graniczy z sześcioma gminami: Budzyń, Wągrowiec, Skoki, Murrowana Goślina, Oborniki i Ryczywół. Łączna długość tych granic wynosi 82 km. Powierzchnia gminy wynosi 217,95 km², z czego 11,2 km² przypada na miasto Rogoźno. Ponad 62% ogólnej powierzchni gminy zajmują użytki rolne. W gminie mieszka ponad 18 tys. osób, z czego w Rogoźnie ponad 11,2 tys., a pozostałe zamieszkują w 32 wsiach. Średnia gęstość zaludnienia to prawie 83 osoby na 1 km². Na terenie gminy leży południowo – wschodnia część Puszczy Noteckiej. Pod względem geograficznym gmina leży na terenie trzech mezoregionów: Pojezierza Chodzieskiego, Pojezierza Gnieźnieńskiego i Kotliny Gorzowskiej. W Słomowie znajduje się najwyższe wzniesienie całego powiatu obornickiego – Koci Sad o wysokości 119 m n.p.m. Siedzibą gminy jest miasto Rogoźno, które prawa miejskie otrzymało 24 kwietnia 1280 z rąk księcia Przemysła II, aczkolwiek pierwsze wzmianki o kasztelanii Rogozińskiej i kasztelanie Gniewomirze z rodu Samsonów- Watów po-

chodzą z 1248 roku, a pierwsza wzmianka o kościele św. Wita z 1256 roku. W 16 lat później, tj. 8 lutego 1296 właśnie w Rogoźnie Przemysław II został zamordowany. Fakt ten został uwieczniony przez Jana Matejkę na płótnie „Śmierć króla Przemysła II”.



Jan Matejko „Śmierć króla Przemysła II” źródło WWW.rogozno.pl

W II połowie XIV wieku, wraz z nadaniem Rogoźna rodowi Ostenów, miasto stało się ośrodkiem starostwa niegrodowego, a w I połowie wieku XV, decyzją przybyłego do Rogoźna króla Władysława Jagiełły, wybudowano nowy zamek, sukiennice, młyny i ratusz. O ówczesnym znaczeniu Rogoźna stanowi fakt wystawienia na wyprawę przeciwko Krzyżakom 15 pieszych, co stawiało Rogoźno na trzecim miejscu w Wielkopolsce po Poznaniu i Kaliszu. Niestety, w historii Rogoźna zapisało się również złą sławą, kiedy podczas potopu szwedzkiego starosta rogoziński gościł króla Karola Gustawa, po uprzednim poddaniu wielkopolskiego pospolitego ruszenia pod Ujściem. Starosta rogoziński Andrzej Grudziński zrehabilitował się rok później, występując zbrojnie przeciwko szwedzkim najeźdźcom. W połowie XVIII wieku król August III Sas zatwierdził przywilej lokacyjny dla Nowego Miasta Rogoźna, które posiadało własny herb, rynek i ratusz. Pod koniec XVIII wieku, kiedy oba miasta – Stare i Nowe Rogoźno znalazły się pod zaborem pruskim, na mocy reskryptu Fryderyka Wilhelma II zostały połączone ze sobą. I połowa XIX wieku to znaczny podupadek Rogoźna w wyniku często nawiedzających je pożarów. Ponowny rozkwit miasta nastąpił pod koniec XIX wieku, kiedy to między innymi powstała linia kolejowa Poznań – Piła, Bank Ludowy, gazownia, rzeźnia i zakład budowy młynów. Region zapisał się również w historii Powstań Wielkopolskich – w I Powstaniu Wielkopolskim (1806) stacjonował tu jeden z czterech w Wielkopolsce pułków powstańczych, a podczas Powstania Wielkopolskiego 1918 roku powstańcy bez większych przeszkód przejęli władzę w mieście

i utworzyli polską administrację miasta. W okresie międzywojennym w Rogoźnie gościli prezydenci Rzeczypospolitej – w 1925 roku Stanisław Wojciechowski, a w 1927 Ignacy Mościcki. Podczas II wojny światowej, podobnie jak cała Polska, Rogoźno przeżyło koszmar hitlerowskiej okupacji, aczkolwiek nie ucierpiało w wyniku nalotów czy ostrzałów artyleryjskich i zachowana została większość budynków. Po zakończeniu działań wojennych następuje rozwój miasta, uruchamiane zostają fabryki: maszyn młyńskich, mebli, rozkwita rzemiosło i handel. Do ważniejszych wydarzeń w historii miasta można zaliczyć wizytę w 1973 roku arcybiskupa Krakowa – kardynała Karola Wojtyły – późniejszego papieża Jana Pawła II, który to odwiedził grób swojego nauczyciela, pochodzącego z Rogoźna – księdza prof. Aleksego Klawki. Region gminy Rogoźno jest bardzo ciekawy pod względem przyrodniczym, bowiem 26% powierzchni gminy stanowią lasy. Są to przede wszystkim sosnowe, ale w dużej części spotkać można również mieszane, a także niezwykle skupisko buka. Ten ostatni jako rezerwat przyrody „Buczyna” jest największym w Wielkopolsce skupieniem czystych lasów bukowych. Innymi, wartymi podkreślenia, są dwa pozostałe na terenie gminy rezerwaty przyrody „Promenada” i „Wełna”. Wspomniane zalesienie gminy sprzyja występowaniu wielu gatunków zwierząt, od pospolitych jak jeleń, sarna, daniel, dzik, lis i innych, do rzadkich jak orzeł bielik czy łabędź krzykliwy. Warte podkreślenia jest zauważenie w rezerwacie „Buczyna” śladów watahy wilków.

4. Gmina Rogoźno do roku 1975 wchodziła w skład województwa poznańskiego, następnie w latach 1975 – 1998 - województwa pilskiego, a obecnie od roku 1999 – województwa wielkopolskiego. W skład gminy Rogoźno wchodzi miasto Rogoźno i 17 sołectw, w tym **sołectwo Owczegłowy**.



Sołectwo to obejmuje trzy wsie: Cieśle, Owczegłowy i Wojciechowo. Zajmuje powierzchnię 14 km². Obszar ten zamieszkuje 456 osób, w tym w Wojciechowie 14, Cieślach 164 i w Owczegłowach 278, co daje gęstość zaludnienia 32 osoby na 1 km².

Tabela 1. Gęstość zaludnienia w sołectwie Owczegłowy na tle gminy, powiatu i województwa.

Jednostka administracyjna	Wskaźnik gęstości zaludnienia (os/km ²)
Sołectwo Owczegłowy	32
Gmina Rogoźno	83
Powiat Oborniki	82
Województwo Wielkopolskie	116

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Rogoźnie oraz Głównego Urzędu Statystycznego

Na terenie sołectwa lasy obejmują obszar 534,24 ha, co stanowi 55,5% obszaru sołectwa. Pochodzenie nazw poszczególnych wsi nie jest do końca znane. Źródła podają różną etymologię, a mianowicie wg jednych Owce Głowy to nazwa rodowa od przezwiska Owca Głowa lub wg innych ukształtowanie terenu w formie pagórków przypominających owce głowy stanowiło podstawę nazwy wsi albo też nazwa wsi pochodziła od hodowli owiec. Na przestrzeni lat pisownia nazwy wsi zmieniała się wielokrotnie (Owcygłowa, Owczegłowy, Owczagłowa, Owce głowy i obecnie Owce-głowy). Nazwa wsi Cieśle ma zaś swoje źródło w nazwie służebnej terenu, na którym zamieszkiwali ludzie wykonujący jeden zawód, w tym przypadku obróbkę i wyrób materiałów z drewna. Potwierdzeniem tego jest znalezienie we wsi podczas prac me-

lioracyjnych w 1893 roku łodzi dłubanki z okresu wczesnego średniowiecza, wykonanej z jednego pnia dębu o długości 9 m. Domniemywać natomiast można, że nazwa wsi Wojciechowo pochodzi od imienia właściciela tego terenu. Owczegłowy to wieś znajdująca się w odległości 3 km na południowy wschód od Rogoźna w niewielkim oddaleniu od Jeziora Rogozińskiego. XVIII-to wieczny plan pokazywał zwartą zabudowę wokół prostokątnego placu lecz w późniejszych latach układ ten uległ zmianie między innymi na wskutek pożaru w 1822 roku. Swoją początek historyczny Owczegłowy mają w roku 1429, kiedy to starosta Rogoziński, Wierzbęta Przysiecki, lokował na zlecenie króla na prawie magdeburskim wieś zwaną Owcygłowa. Miało to miejsce na terenach dotychczas niezasiedlonych, czyli na tzw. surowym korzeniu. Od tego czasu Owczegłowy wchodziły w skład starostwa Rogozińskiego i stanowiły przez ponad dwa stulecia własność króla. W 1500 roku przy podziale dzierżawy dóbr królewskich, wieś przypadła Mikołajowi Kretkowskiemu herbu Dołęga. W połowie XVI wieku we wsi prowadzonych było 11 gospodarstw, natomiast 10 było opuszczonych. W następnym stuleciu, wskutek działań wojennych podczas potopu szwedzkiego, nastąpiło zubożenie wsi, uprawą zajmowało się tylko trzech gospodarzy, a pozostałe grunty leżały odłogiem. W XVIII wieku powstaje w pobliżu wsi wydzielona osada zwana Olęderią Owczygłowską lub Zawadzką, którą zamieszkali sprowadzeni przez starostów rogozińskich osadnicy olęderscy. Podczas II rozbioru Polski, wieś dostała się pod panowanie Prus. Pod koniec XIX wieku Owczegłowy zamieszkiwało 150 osób, a w folwarku 45 osób. Przełom XIX i XX wieku to okres wzmożonej działalności patriotycznej. W dworcu Chrzanowskich w Owczegłowach miały miejsce spotkania skupionej w Towarzystwie Tomasza Zana tajnej samokształceniowej organizacji polskiej młodzieży gimnazjalnej. We wsi w 1931 roku mieszkało 215 osób w tym 79 Niemców. Na podstawie wspomnień najstarszej mieszkanki wsi można przypisać do istniejących obecnie, jak również do tych nieistniejących domostw, nazwiska przedwojennych mieszkańców i właścicieli lub dzierżawców gospodarstw, poczynając od największych, czyli Hubert Ton (Niemiec), Kolankiewicz (Polak), Schmidt (Niemiec), do średnich i tych mniejszych – Bock, Werher, Mitzner, Gruszka, Bruno Heller, Hoffman, Zelmer, Krause, Max Neumann (Niemcy), Kosiccy, Wawrzyniak, Bździach, Przybylscy, Kaczmarkowie, Nerkowscy, Kierankowicze, Dolna, Polcyn, Dolińscy, Matysiakowie, Jarzyna, Żmuda, Koczorowscy, Zalisz (Polacy). Ważnym dla tutajszych gospodarzy była obecność kowala Bronisława Bździacha, który ze względu na wykonywany zawód miał zapewnione we wsi mieszkanie. W istniejącym do tej pory

budynku z czerwonej cegły prowadzone były zajęcia szkolne. Podczas wojny budynek został wykorzystany przez Niemców na zjazdy i zabawy. Po wojnie szkołę ponownie uruchomiono. Oprócz nauki odbywały się tam również zebrania wiejskie.



Budynek dawnej szkoły fot. źródło własne solectwa

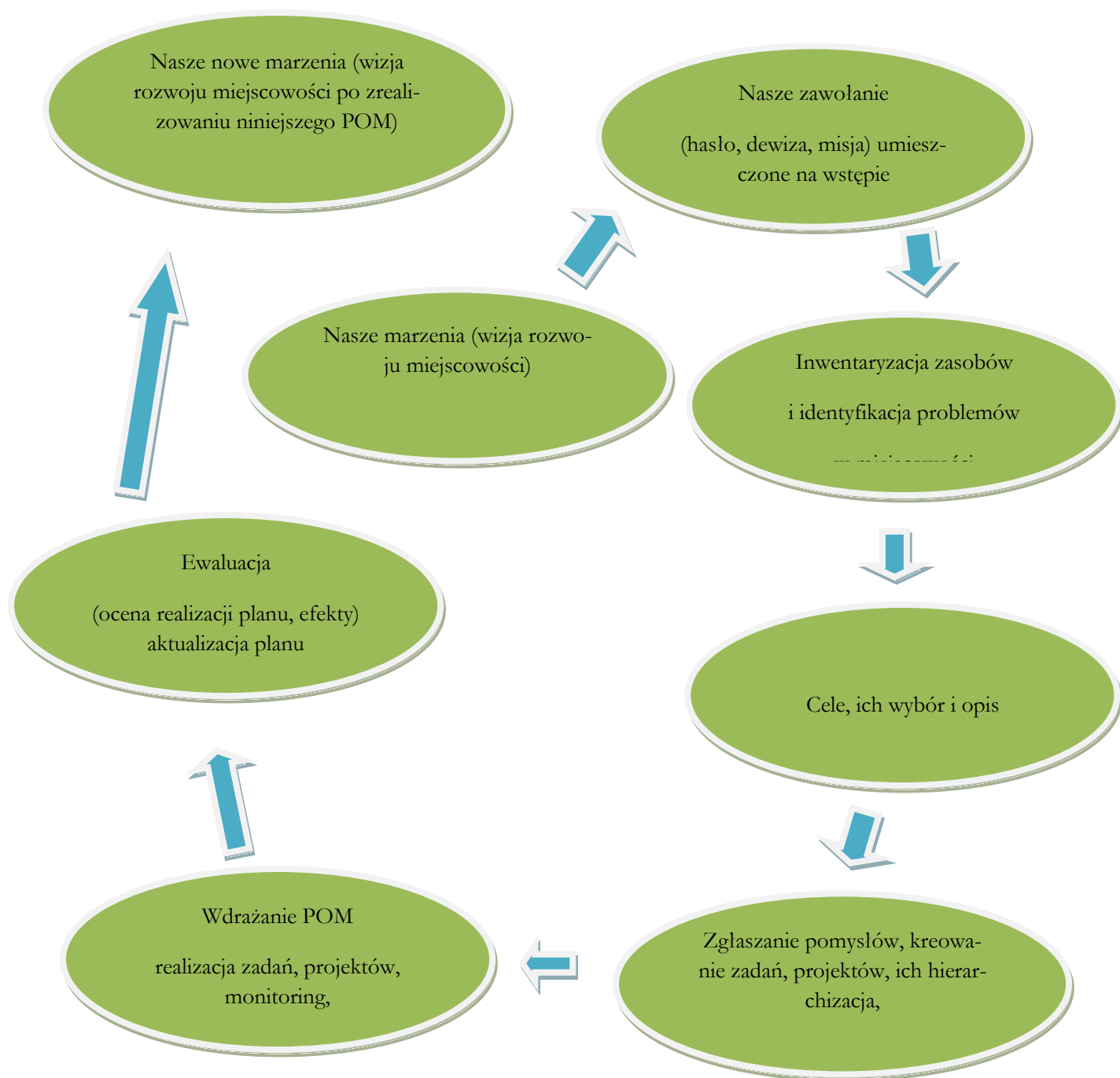
Na przeciw tego budynku, na niewielkim wzniesieniu, znajdują się pozostałości po starym, miejscowym cmentarzu, który do tej pory był bardzo zaniedbany, a obecnie w miarę możliwości jest porządkowany przez dzieci uczęszczające na zajęcia do tutejszej świetlicy wiejskiej. Podczas II wojny światowej na terenie wsi podczas potyczki z partyzantami śmierć poniósł ówczesny komendant żandarmerii niemieckiej z Rogoźna – Beyer. Według miejscowych przekazów w Owczegłowach w 1947 zmarł wybitny rzeźbiarz wielkopolski Władysław Marcinkowski, choć wszystkie oficjalne źródła wskazują Poznań jako miejsce jego śmierci. Interesującym dla wsi Owczegłowy wydarzeniem było odkrycie w 1948 roku na terenie gospodarstwa p. Kaszewskiego naramiennika z brązu, a wiek znaleziska oszacowano na 2700 lat. W niewielkim oddaleniu od wsi istniała osada młyńska zwana Owczegłowy Młyn. Położona była nad Małą Wełną, między Jeziorem Budziszewskim i Jeziorem Rogozińskim w odległości 4,5 km na południowy wschód od Rogoźna. O osadzie wzmiankowano w roku 1500, kiedy to przypadła Mikołajowi Kretkowskiemu i kiedy weszła w skład starostwa Rogozińskiego. W tym młynie, o jednym kole, w roku 1564 pracowało 3 młynarzy wykonujących również roboty ciesielskie dla dworu oraz hodujących ogary starosty. Owczegłowski Młyn był także miejscem poboru cła dla zamku Rogozińskiego. W wyniku wylewu rzeki Małej Wełny w 1661 roku młyn został zniszczony. Pod koniec XIX wieku właścicielem młyna został Adolf Perdelwitz, a w 1926 Hans Joachim Schulz. W latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku rozebrane zostały ostatnie zabu-

dowania tego młyna. Postawiony na rzece Mała Wełna most o potocznej nazwie Most Szulca jest dobrym miejscem do obserwacji specyficznego dla tego miejsca środowiska, zwłaszcza do obserwacji ptaków zamieszkujących okoliczne trzcinowiska.



Widok na Małą Wełnę z Mostu Szulca fot. źródło własne sołectwa

II. Charakterystyka budowy i realizacji Planu Odnowy Miejscowości



III. Zasoby sołectwa Owczegłowy

1. Dziedzictwo przyrodnicze.

Zarówno na terenie sołectwa, jaki i w jego najbliższym sąsiedztwie znajdują się duże obszary leśne. Dominującym gatunkiem drzew na tym terenie jest sosna zwyczajna stanowiąca około 80% oraz brzoza brodawkowata - około 5% i olsza czarna – również około 5%. Na pozostałe 10% składają się dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy, świerk pospolity i modrzew europejski. Dla wzbogacenia siedlisk leśnych w drzewo-

stanach sosnowych wprowadzono sztucznie gatunki liściaste, taki jak: buk zwyczajny, klon jawor, jarząb pospolity. W celu zwiększenia różnorodności przyrodniczej posadzono wiele gatunków krzewów, między innymi głogu dwuszyjkowego bezkoralowego, śliwy tarniny, róży faldzistolistnej czy trzmieliny pospolitej. Można tu spotkać takie zwierzęta jak np. jelenia, sarnę, daniela, dzika, lisa, bobra, kunę czy jenota. Widoczne bywają orzeł bielik i rybołów, a także wiele innych, bardziej pospolitych jak dzięcioły, dudki, krogulce, bażanty, które są nie lada atrakcją dla przeciętnego mieszkańca. Lasy zatem rzutują na walory krajoznawcze i turystyczne tego rejonu, bowiem w połączeniu z bliskością kilku jezior są bardzo częstym celem wycieczek rowerowych czy pieszych. Wspomniane jeziora to Jezioro Rogozińskie o powierzchni 148,2 ha i Jezioro Czarne o powierzchni 24,76 ha, są często odwiedzane przez wędkarzy. W terenie został wyznaczony i udostępniony szlak konny o długości około 10 km biegnący w kierunku Jeziora Czarnego.



Lipa drobnolistna – pomnik przyrody fot. źródło własne sołectwa

W sołectwie rośnie potężna lipa, która decyzją nr 969 PWRN w Poznaniu z 6 lutego 1975 roku została uznana pomnikiem przyrody. Jest to lipa drobnolistna, posadzona w 1848 roku w niedalekim sąsiedztwie Mostu Szulca, a jej obwód wynosi ponad 5 metrów, a wysokość około 20 m. Ciekawostką owczegłowskiego lasu może być również kilkadziesiąt około stuletnich dębów szypułkowatych. Sposób ich posadzenia wzdłuż

wąwozu ciągnącego się do Jeziora Rogozińskiego wskazuje na pierwotne zalesienie śródpolne, a obecnie stanowią przepiękny, kilkusetmetrowy szpaler dębów pośród lasu sosnowego. Natomiast ciekawostkę geologiczną stanowią monumentalne głazy narzucone w Cieślach m.in. Gnejs o obwodzie około 8 m, który jest największym odkrytym dotąd głazem na terenie gminy. Wzrost liczby turystów widoczny jest przede wszystkim w okresie od wiosny do jesieni, kiedy aura sprzyja wędrowkom. W lasach pojawiają się owoce leśne, a później występuje obfitość grzybów. Przyroda w sołectwie stanowi zatem ważny element rozwoju. Sąsiedztwo lasów, jezior powoduje napływ ludności miejskiej i jej osiedlanie. Zwłaszcza tereny odrolnione, przeznaczone pod zabudowę rekreacyjną, służą w dużej mierze do stawiania domów całorocznych do stałego zamieszkania.

2. Dziedzictwo kulturowe

Dziedzictwo kulturowe sołectwa Owczegłowy stanowić będzie przede wszystkim znajdujący się we wsi Cieśle „Dom rządcy”, który został wpisany do rejestru zabytków pod numerem A – 444 z 25.07.1983 r. zlokalizowany jest przy podwórzu gospodarczym, kilkanaście metrów od wysokiego brzegu rzeki Welny.



Dom rządcy w Cieślach, źródło Urząd Miejski w Rogoźnie

Został on wzniesiony na przełomie XIX i XX wieku na planie prostokąta. Od frontu znajduje się płytki ganek, który jednocześnie na piętrze stanowi otwarty balkon. Dom posiada dwie kondygnacje, jest podpiwniczony, kryty dwu spadowym dachem. Elewację stanowi gładki tynk z dekoracją z surowej cegły. Budynki gospodarcze okalające plac i tworzące wraz z domem rządcy duży prostokąt, są z późniejszego okresu. Warto podkreślić, iż Cieśle w 2009 roku zasłynęły z niezwyklego znaleziska. Na terenie gospodarstwa T. Morzy z Ciesiel, na głębokości 20 – 30 cm, znaleziono 20 fragmentów biżuterii ze srebrną sztabką oraz 108 fragmentów srebrnych monet arabskich.

Znalezisko, wg D. Mularczyk z Instytutu Orientalistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, pochodzi sprzed 815/816 roku, a najmłodsza z monet została wybita między 912 a 945 rokiem. Skarb zakopano około połowy X wieku za panowania Mieszka I. Nie odnaleziono naczyń, w którym zapewne przechowywano kosztowności. W Cieślach, jak już wspomniano w poprzedniej części projektu, znaleziono również łódź, tzw. dłubankę wykonaną z jednego kłosa drewna. Warte podkreślenia jest również wspomniane wcześniej znalezisko w Owczegłowach, a mianowicie naramiennik z brązu, odkryty w 1948 roku na terenie gospodarstwa p. Kaszewskiego, a pochodzący z II epoki brązu (szacowany wiek 2700 lat). Na terenie wsi Owczegłowy znajduje się przedwojenny budynek z czerwonej cegły pełniący dawniej funkcję szkoły, a obecnie wykorzystywany na cele mieszkalne. Naprzeciw szkoły znajdują się dwa niskie, jakby przycupnięte, charakterystyczne dla budownictwa z początku XX wieku, budynki. Początkowo przeznaczone były na mieszkania socjalne, a jedno z nich dla miejscowego kowala. W starej części wsi znajduje się wiele budynków jeszcze przedwojennych, które w dalszym ciągu przeznaczone są na cele mieszkalne.



Porządkowanie cmentarza fot. źródło własne sołectwa

We wsi Owczegłowy na niewielkim wzgórku położony jest stary cmentarz. Fragmenty tablic nagrobnych wskazują na daty pochówków z XIX i XX wieku. Cmentarz jest bardzo zniszczony. Również i w Wojciechowie znajduje się niewielkie miejsce pochówku dla tutejszych mieszkańców z okresu sprzed II wojny światowej.

3. Infrastruktura społeczna

Najważniejszym nośnikiem kultury dla tutejszej społeczności jest świetlica wiejska położona w centrum wsi Owczegłowy przy drodze powiatowej prowadzącej z Rogoźna przez Owczegłowy do Wojciechowo i dalej. W świetlicy regularnie prowadzone są zajęcia. Celem działalności świetlicy w Owczegłowach jest zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, sprzyjające wszechstronnemu rozwojowi oraz nadrabianiu opóźnień w tym zakresie. Zajęcia wzbogacają wiadomości, rozwijają umiejętności i wychowują. Prowadzone zajęcia dotyczą najbliższego otoczenia dzieci – rodziny, szkoły, kolegów, obejmują wiadomości o miejscu zamieszkania, Ojczyźnie, miejscu Polski w Europie i świecie. Rozwijają zainteresowania przyrodnicze i kulturalne. Uwzględniają również tematykę nawiązującą do dni uroczystych i świątecznych, do zmian zachodzących w przyrodzie w ciągu roku. Podstawową formą aktywności wszystkich dzieci jest zabawa, dlatego dzieci uczęszczające na zajęcia do świetlicy bawią się zgodnie ze swoimi upodobaniami, a są wspierane propozycjami różnorodnych zabaw i gier. Wyzwalana jest w nich aktywność poznawcza i twórcza. Odpowiednio dobrane, ciekawe zabawy i gry wzbogacają wiadomości i doświadczenie dzieci, kształtują umiejętności, angażują emocjonalnie dając okazję do oceniania i wartościowania zachowań.



Zajęcia w świetlicy z grupą przedszkolną fot. źródło własne sołectwa

Zajęcia świetlicowe ćwiczą umiejętność logicznego myślenia, wypowiedzania się, wyrabiają spostrzegawczość, pamięć, uwagę, pobudzają fantazję i wyobraźnię, a także wyrabiają wrażliwość estetyczną i muzyczną. Gry i zabawy ruchowe podnoszą spraw-

ność fizyczną dzieci. Zajęcia w świetlicy umożliwiają poznawanie i rozwój zainteresowań dzieci. Przede wszystkim jednak kształtują umiejętność współżycia i współdziałania w grupie, ważną nie tylko w dzieciństwie, ale też w dorosłym życiu. Oprócz tego w świetlicy odbywają się spotkania okolicznościowe mieszkańców, wieczory filmowe, prezentacje, przedstawienia, zabawy, dyskoteki i inne. Obecnie świetlica jest świeżo po remoncie wnętrza, został położony również nowy dach. W pierwszym półroczu 2014 planowane jest wykonanie ocieplenia i elewacji. Świetlica jest skomputeryzowana i podłączona do internetu, co prawda komputery wraz z oprogramowaniem nie są najnowszej generacji i w niedługim czasie będą musiały być wymienione, ale na razie spełniają swoją funkcję osuwając dzieci i dorosłych z technologią informatyczną. Świetlica służy również tutejszemu stowarzyszeniu „Baranek” do realizacji celów statutowych oraz przeprowadzania zadań w ramach różnych projektów. Warto podkreślić, iż oprócz niezbędnych do pracy z dziećmi i młodzieżą pomocy dydaktycznych, w świetlicy znajduje się spory księgozbiór, a na półkach wystawione zostały ostatnie trofea sołectwa w postaci pucharów i dyplomów.



Zajęcia informatyczne dla seniorów przeprowadzone w świetlicy w ramach projektu realizowanego przez Stowarzyszenie „Baranek” fot. źródło własne sołectwa

4. Infrastruktura techniczna

Obszar sołectwa Owczegłowy jest zwodociągowany. Na terenie gminy Rogoźno występują trzy stacje uzdatniania wody: w Rogoźnie, Gościejewie i Słomowie oraz dwie oczyszczalnie ścieków: w Rogoźnie i Parkowie. Długość sieci wodociągowej od ul. Za

Jeziorem w Rogoźnie, przez Owczegłowy, Wojciechowo do Siernik wynosi 8,5 km, natomiast dla wsi Cieśle 4,2 km. Do połowy 2013 wywozem odpadów ze sołectwa Owczegłowy na gminne wysypisko śmieci w Studzieńcu zajmowało się prywatne przedsiębiorstwo – Zakład Usług Komunalnych i Transportowych z Rogoźna, natomiast w II półroczu 2013 i obecnie wywóz odpadów przejęła po przetargu WPO ALBA S.A. z Wrocławia. W sołectwie nie poprowadzono gazociągu ani kanalizacji. Mieszkańcy mają możliwość wymiany butli gazowych w 5 punktach wymiany oraz na znajdującej się w Cieślach stacji benzynowej.

5. Gospodarka i rolnictwo

Na terenie sołectwa znajdują się 34 gospodarstwa, z czego dwa są średniej wielkości, natomiast pozostałe to niewielkie, z przewagą ziem niskiej klasy oraz łąk. Tereny łąk i nieużytków są najczęściej przeznaczane pod zabudowę domów rekreacyjnych. Gospodarze, oprócz uprawy żyta i owsa, hodują przeważnie na własny użytek niewielkie ilości krów, świń czy drobiu. We wsi znajdują się dwie prężnie działające stadniny koni. Prowadzą treningi jeźdźców i koni, wychów koni, pensjonat dla koni oraz przygotowujące konie do wystaw i zawodów hippicznych. W Owczegłowach jeden z gospodarzy prowadzi gospodarstwo agroturystyczne, a dzięki dotacji z Unii Europejskiej, hoduje stado liczące 200 sztuk owiec.



Gospodarstwo agroturystyczne „Pod Dylem” w Owczegłowach

fot. źródło www.powiatobornicki.pl

Stanowią one rezerwę genetyczną najstarszej polskiej rasy owiec – wrzosówki. Na potrzeby hodowli posiada również dwa rzadko spotykane psy pasterskie rasy border collie, niezbędne do zaganiania owiec. Na terenie sołectwa Owczegłowy na dzień 30.01.2014 r. zarejestrowanych jest 22 działające podmioty prowadzące działalność

gospodarczą, z czego: 16 na terenie miejscowości Owczegłowy oraz 6 na terenie miejscowości Cieśle.

6. Kapitał ludzki

Na terenie sołectwa działa utworzone w maju 2011 stowarzyszenie: „Baranek – Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju i Aktywizacji Społecznej Sołectwa Owczegłowy”. Zostało ono zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 11 października 2011 pod numerem KRS 0000398536. Celem Stowarzyszenia jest przede wszystkim podejmowanie działań na rzecz rozwoju Sołectwa Owczegłowy oraz wspieranie społecznej aktywności mieszkańców, w tym w szczególności: promowanie regionu, kultury ludowej, lokalnych tradycji i atrakcji, wspieranie inicjatyw społecznych i gospodarczych wsi, wspieranie dobroczynności i działań humanitarnych, podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego, wspieranie inicjatyw społecznych na rzecz budowy nowych i modernizacji istniejących dróg i sieci telekomunikacyjnych, promowanie zdrowego trybu życia oraz podejmowanie inicjatyw w zakresie rozwoju kultury fizycznej i sportu. W 2012 zawiązana została drużyna piłki nożnej seniorów, która uczestniczy w rozgrywkach Gminnej Ligi Piłki Nożnej.



Drużyna piłki nożnej Owczegłowy fot. źródło własne sołectwa

W roku 2013, w wyniku zapotrzebowania społecznego, powstaje drużyna piłki nożnej dla dzieci ze szkół podstawowych i I klasy gimnazjalnej. Za zgodą rodziców trenują również dzieci młodsze – przedszkolne i nie są to tylko chłopcy. Drużyna juniorów rozegrała już pierwsze towarzyskie mecze z sąsiednimi sołectwami. Ze względu na to, że znajdujące się we wsi boisko nie nadaje się do przeprowadzania meczy, odbywają się one na rogozińskim „Orliku”, na którym również dzieci raz w tygodniu trenują. Pozostałe treningi odbywają się na boisku wiejskim.



Pamiątkowa fotografia po meczu młodzików Owczegłowy – Pruśce na boisku Orlik fot. źródło własne sołectwa

IV. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne warunki środowiska naturalnego • Brak uciążliwego dla środowiska przemysłu • Posiadane zasoby naturalne w tym bogactwo lasów i bliskość jezior • Prężnie działająca świetlica wiejska • Dostęp do internetu • Aktywne działania Stowarzyszenia „Baranek” • Aktywna działalność władz sołectwa • Coraz bardziej zauważalna integracja mieszkańców • Napływ nowych mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbicie sołectwa na dwa obszary nie graniczące ze sobą (Owczegłowy/Wojciechowo/Cieśle) • Częściowy brak oświetlenia na terenach mieszkalnych • Brak kanalizacji • Rozproszona zabudowa wsi • Brak ścieżki rowerowej i chodnika • Duże bezrobocie wśród mieszkańców • Duże dysproporcje społeczno – ekonomiczne • Pasywność części mieszkańców • Brak komunikacji • Brak bezpośredniej opieki zdrowotnej • Brak obiektów sportowych • Brak sprzętu sportowego • Brak placu zabaw (Owczegłowy) • Fatalny stan dróg we wsi

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie bogactwa naturalnego • Pozyskiwanie funduszy poprzez realizację projektów, np. przez Stowarzyszenie „Baranek” • Zainteresowanie mieszkańców mogącymi zaistnieć zmianami wsi • Zaangażowanie mieszkańców w rozwój wsi • Wzięcie udziału w programie „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013 - 2020” 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak infrastruktury rekreacyjnej • Brak przygotowania wyznaczonego terenu pod inwestycję

V. Kierunki rozwoju sołectwa

Analiza zestawień mocnych i słabych stron miejscowości (SWOT) pozwala sprecyzować kierunki, w których winien postępować rozwój sołectwa. Niestety, rozpatrując między innymi infrastrukturę techniczną, w tym brak ścieżek rowerowych, chodnika, oświetlenia przy nowopowstałych i zamieszkałych domach, tworzących już spore osiedle, podkreślić należy, iż spowodowane jest to przede wszystkim brakiem środków finansowych pozostających w gestii gminy czy powiatu. Podobnie wygląda sprawa z kanalizacją. Istnieje natomiast duża szansa na poprawę aktywności mieszkańców w życiu nie tylko kulturalnym, rozrywkowym, ale przede wszystkim poprzez sport, rekreację, poprzez integracyjne działanie w kulturze fizycznej. Zatem celowe staje się wskazanie następujących działań w rozwoju sołectwa:

1. Stworzenie infrastruktury – „Centrum sportowo – rekreacyjno - wypoczynkowego”, zapewniającego rozwój między innymi, lub nawet przede wszystkim kultury fizycznej mieszkańców:

- Utworzenie siłowni zewnętrznej zarówno dla dzieci, jak i najstarszych mieszkańców przy wyremontowanej świetlicy wiejskiej
- Postawienie wiaty z ławkami, stołami i grillem dla celów rekreacyjno - wypoczynkowych
- Wytyczenie i utworzenie „mini boiska” dla osób w każdym wieku, boisko wielofunkcyjne: boisko do piłki nożnej, ręcznej, siatkowej, koszykówki, a w

okresie zimowym lodowisko, które powstawałoby przy nieocenionej pomocy Straży Pożarnej.

- Wytyczenie i utworzenie na przylegającym do powyższych terenie, pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej z ławeczkami i zadaszeniem dla zawodników oraz ławeczkami dla kibiców.
- Utworzenie „mini boiska” na terenie Ciesiel.

2. W ramach działań związanych z kulturą, tradycją, poszanowaniem miejsc kultu religijnego czy miejsc pochówku:

- Uporządkowanie starego cmentarza w Owczegłowach, wybranie pozostałości po tablicach nagrobnych i postawienie kamienia z tablicą upamiętniającą pochowanych tam mieszkańców, ogrodzenie terenu i postawienie dwóch ławeczek.
- Odnowienie i oznakowanie miejsc pochówku w miejscowości Wojciechowo.
- Odrestaurowanie krzyży stojących w trzech wsiach sołectwa

VI. Zadania inwestycyjne w latach 2014 – 2020.

1. Opis zadań

1.1. Zagospodarowanie terenu wokół wyremontowanej świetlicy w Owczegłowach

Etap I „Bądźmy aktywni – od juniora do seniora” - stworzenie siłowni zewnętrznej
Cel: krzewienie kultury fizycznej wśród mieszkańców
Realizacja: 2014 rok
Kwota: 36 000 (+ 2 000 praca własna) opcja (+ 7 500 wkład gminy)
Źródła finansowania: fundusz sołecki, budżet Gminy Rogoźno, WOW 2014 - 2020

Etap II „Razem lepiej – razem weselej” – stworzenie terenu rekreacyjno - wypoczynkowego
Cel: integracja mieszkańców
Realizacja: 2015 rok
Kwota: 36 000 (+ 2 000 praca własna) opcja (+ 7 500 wkład gminy)
Źródła finansowania: fundusz sołecki, budżet Gminy Rogoźno, WOW 2014 - 2020

Etap III „Ruch to zdrowie” – stworzenie „mini boiska” w Owczegłowach
Cel: Integracja mieszkańców Poprawa warunków rozwoju fizycznego Poprawa kondycji fizycznej seniorów
Realizacja: 2016 rok
Kwota: 36 000 (+ 2 000 praca własna) opcja (+ 7 500 wkład gminy)
Źródła finansowania: fundusz sołecki, budżet Gminy Rogoźno, WOW 2014 - 2020

Etap IV - stworzenie pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej
Cel: aktywizacja sportowa mieszkańców i ich integracja
Realizacja: 2017 rok
Kwota: 36 000 (+ 2 000 praca własna) opcja (+ 7 500 wkład gminy)
Źródła finansowania: fundusz sołecki, budżet Gminy Rogoźno, WOW 2014 - 2020

Etap V „Ruch to zdrowie” – stworzenie „mini boiska” w Cieślach
Cel: Integracja mieszkańców Poprawa warunków rozwoju fizycznego Poprawa kondycji fizycznej seniorów
Realizacja: 2018 rok
Kwota: 36 000 (+ 2 000 praca własna) opcja (+ 7 500 wkład gminy)
Źródła finansowania: fundusz sołecki, budżet Gminy Rogoźno, WOW 2014 - 2020

- 1.2.** Działania związane z kulturą, tradycją, kultem religijnym i miejscami pochówku
- „Pamiętajmy o tych, co odeszli”

Etap I – uporządkowanie terenu cmentarza w Owczegłowach, montaż tablicy, ławeczek, ogrodzenie
Cel: krzewienie dbałości o kulturę i tradycję
Realizacja: 2019 rok
Kwota: 36 000 (+ 2 000 praca własna) opcja (+ 7 500 wkład gminy)
Źródła finansowania: fundusz sołecki, budżet Gminy Rogoźno, WOW 2014 - 2020

Etap II – odnowienie i oznakowanie starego miejsca pochówku mieszkańców w Wojciechowie
Cel: krzewienie dbałości o kulturę i tradycję
Realizacja: 2020 rok
Kwota: 20 000 (+ 1 000 praca własna) opcja (+ 4 000 wkład gminy)
Źródła finansowania: fundusz sołecki, budżet Gminy Rogoźno, WOW 2014 - 2020

Pozostałe planowane inwestycje to odrestaurowanie trzech krzyży oraz montaż punktów świetlnych

2. Charakterystyka inwestycji

2.1. W Owczegłowach znajduje się prężnie działająca świetlica. Prowadzone są w niej zajęcia dla dzieci i młodzieży. Jest ona również miejscem spotkań starszych mieszkańców. Ostatnio wewnątrz świetlicy zostało wyremontowane oraz został położony nowy dach. W I półroczu 2014 roku planowane jest przeprowadzenie remontu elewacji świetlicy wiejskiej wraz z jej ociepleniem.



Budynek świetlicy – stan przed położeniem elewacji

fot. źródło własne sołectwa

Od czasu rozpoczęcia działalności, tj. od sześciu lat, świetlica powoli zaczyna pełnić rolę ośrodka kultury dla tutejszej społeczności. Zasadnym staje się zatem odpowiednie zagospodarowanie również otoczenia świetlicy, tym bardziej, że teren należy do gminy. Zaplanowano w tym miejscu utworzenie „Owczegłowskiego Centrum Rekreacyjno – Sportowo – Wypoczynkowego” obejmującego:

- Teren bezpośrednio sąsiadujący ze świetlicą i przeznaczony na urządzenie ogrodzonej siłowni zewnętrznej dla dzieci, młodzieży i starszych. Zaplano-

wano umieszczenie takich przykładowych urządzeń jak: wyciąg górny, wyciskanie siedząc, wahadło, prasa nożna, stepper, narciarz oraz zestaw dziecięcy. Należy podkreślić, że montaż ogrodzenia wraz z betonem niezbędnym do jego osadzenia pozostanie w gestii mieszkańców sołectwa, podobnie transport i montaż urządzeń do siłowni dla starszych. Zadanie to stanowiłoby I etap przedsięwzięcia „Bądźmy aktywni – od juniora do seniora”. W ramach prowadzonej inwestycji zakładany jest cykl imprez promujących aktywność fizyczną wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Planowany koszt wynosi około 45 000 zł.



Teren planowanej siłowni zewnętrznej fot. źródło własne sołectwa

- Teren graniczący i połączony z siłownią stanowić będzie wspaniałe miejsce do integracji mieszkańców podczas spotkań, organizacji tradycyjnych już „Pikników rodzinnych” i nie tylko. Z zakupionych materiałów postawiona zostanie wiata – zadaszenie chroniące przed słońcem lub deszczem. Oprócz tego zrobione zostaną stoły i ławki oraz postawiony będzie grill. Teren będzie opłotowany i zostaną zasadzone krzewy lub drzewka. Etap ten, drugi z kolei nosi nazwę „Razem lepiej – razem weselej”. Szacowany koszt to około 45 000 zł.
- Kolejnym zadaniem będzie stworzenie małego boiska o wymiarach 16 x 32 m, które odpowiednio ogrodzone, wyasfaltowane, stanowiło by doskonałe miejsce do gry w piłkę nożną, ręczną, siatkową, koszykówkę, a zimą służyło by jako lodowisko. Będzie to etap III zaplanowanej inwestycji – „Ruch to zdrowie”. Szacowany koszt to 45 000 zł.

- Największym zadaniem jest stworzenie, obok wspomnianego mini boiska, pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej, odpowiednio ogrodzonego z ławeczkami i zadaszeniem dla zawodników oraz ławeczkami dla widzów. Planowany koszt inwestycji to minimum 45 000 zł.

Cały kompleks „Owczegłowskiego Centrum Rekreacyjno – Sportowo - Wypoczynkowego” w skrócie „OCRSW” będzie ogrodzony, a między poszczególnymi częściami zamontowane będą furtki. Przy planowanym kompleksie planuje się również wykonać miejsca postojowe dla samochodów oraz ustawić stojaki na rowery.



Zdjęcia przedstawiają teren planowanego kompleksu położonego po lewej stronie drogi w kierunku do budynku świetlicy fot. źródło własne solectwa

2.2. Niezwykle zaniedbaną sferą życia we wsi jest ta związana z tradycją, kulturą, kultem religijnym. Przez lata stary cmentarz, znajdujący się w zasadzie w centrum wsi, ulegał dewastacji. Pierwsze prace porządkowe, polegające na zebraniu śmieci, czy wygrabieniu liści wokół grobów poczynione zostały w ramach rozpoczętych sześć lat temu zajęć z dziećmi uczęszczającymi na zajęcia do świetlicy. Od tego też czasu dojrzewała myśl bardziej efektywnego uporządkowania nekropolii, jak się później okazało, nie jedyne miejsce pochówku tutejszych mieszkańców. Przedsięwzięcie „Pamiętajmy o tych, co odeszli” składa się z dwóch etapów:

- Teren cmentarza leży na niewielkim wzgórku tuż przy przechodzącej przez Owczegłowy drodze powiatowej. Wymaga uporządkowania poprzez zebranie ocalałych jeszcze płyt nagrobnych, które umieszczone zostaną wokół symbolicznego kamienia z tablicą informującą o pochowanych. Również roślinność – drzewa i krzewy – porastające cmentarz musi zostać poddana procesom pielęgnacji między innymi przez odpowiednie cięcie pielęgnacyjne. Miejsce to będzie ogrodzone, a w pobliżu symbolicznego kamienia postawione zostaną

dwie ławeczki. W zamyśle owe miejsce sprzyjać może zadumie, a jednocześnie pozwoli na odpoczynek w cieniu starych drzew, pełniąc rolę niewielkiego parku. Szacowany koszt tego zadania 45 000 zł.

- W miejscowości Wojciechowo w pobliskim lesie również znajduje się miejsce, w którym pochowani zostali mieszkańcy wsi. Nagrobki są zdewastowane, a teren zarośnięty. Całość wymaga uporządkowania, ogrodzenia i oznakowania. Koszt tego zadania to około 25 000 zł.

2.3 Sołectwo realizować zamierza również zadania dla realizacji, których nie są potrzebne duże środki finansowe. Będą to przede wszystkim zadania polegające na organizowaniu różnego rodzaju imprez, spotkań, zajęć sportowych i rekreacyjnych mających na celu integrację i rozwój społeczności sołectwa oraz integrację wewnętrzną mieszkańców oraz otwarcie się na sąsiednie sołectwa oraz gminy. Na zakończenie każdego z etapu prac inwestycyjnych planowana jest organizacja imprez promujących działania podjęte oraz planowane do realizacji w ramach Programu Odnowy Wsi oraz wskazujących na źródła pozyskiwanych zewnętrznych środków pomocowych pochodzących z Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Realizacja powyższych zadań ma także na celu szeroko rozumianą promocję Programu Wielkopolska Odnowa Wsi, w którym to sołectwo Owczegłowy uczestniczy od 2013 roku.

Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć w ramach programu „Wielkopolskiej Odnowy Wsi”.

Mimo wszechogarniającego świat postępu w różnych dziedzinach, nie da się ukryć, iż polska wieś nadal potrzebuje wsparcia i pomocy finansowej. Dlatego też tak ważne staje się pozyskiwanie przez wieś przy udziale Gminy Rogoźno środków pomocowych w ramach różnych programów przeznaczonych na obszary wiejskie. Mieszkańcy sołectwa Owczegłowy na co dzień borykają się z wieloma problemami, z rozwarstwieniem społecznym, bezrobociem, biedą czy z nałogami. Oczywiście nie można tu generalizować. Niezwykle istotne stało się wprowadzenie alternatyw spędzania wolnego czasu, aby mieszkańcy zechcieli „wyjść na zewnątrz”, uczestniczyć w proponowanych działaniach, angażować się w ich organizację i realizację. Powolne „budzenie się” zauważalne jest od kilku lat.



Turniej Wsi Owczegłowy 2012 fot. źródło własne sołectwa

Obecnie mieszkańcy dojrżeli już do wykonania takich zadań, które będą przyczyniały się do zwartości, integracji mieszkańców. Chcą pracować na rzecz całego sołectwa. Przedstawiony plan jest tego dowodem. Zauważają wagę kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku. Całe przedsięwzięcie związane z utworzeniem kompleksu „OCRSW” jest nie lada wyzwaniem, ale mieszkańcy są gotowi do jego realizacji. Będą na bieżąco współpracować z władzami różnych szczebli. Plan zadań, w zależności od postępu prac, będzie uaktualniany i monitorowany. Bieżąca modyfikacja i weryfikacja zaplanowanych działań będzie przebiegała od rozpoczęcia aż do zakończenia prac, a czuwać nad tym będą władze sołectwa w osobach sołtysa i Rady Sołectkiej. Utworzenie „OCRSW” zaowocuje poprawą warunków rozwoju fizycznego dzieci, rozbudzeniem zainteresowań sportowych, a przede wszystkim ogólną integracją mieszkańców. Sąsiedztwo świetlicy pozwoli na organizację dużych imprez sportowych jak i kulturalnych dla mieszkańców sołectwa, gminy i nie tylko. Będzie to również niejako wizytówka sołectwa, które nie miało nigdy możliwości czymś takim się pochwalić. Owczegłowy postrzegają nowopowstające „OCRSW” jako okoliczność sprzyjającą ogólnemu rozwojowi sołectwa, bowiem obfitość obszarów leśnych, bliskość jezior zachęca do szeroko rozumianej turystyki zarówno pieszej, rowerowej jak i konnej.



Zajęcia ruchowe – kijki Nordic Walking fot. źródło własne solectwa

Pomnikowa lipa niedaleko Mostu Szulca, czy dalej odbijając w kierunku Siernik, przepiękny park z pomnikami przyrody, może stanowić cel niejednej wycieczki. Fakt usytuowania obiektu w bliskości drogi powiatowej oraz zapewnienie miejsc parkingowych, w tym również stojaków do rowerów, może przyczynić się do wzrostu liczby korzystających zarówno z urządzeń, jak i z części rekreacyjnej lub sportowej. Realizacja przedsięwzięć będzie możliwa przede wszystkim w przypadku otrzymania dofinansowania w ramach Programu Wielkopolska Odnowa Wsi. Powierzone natomiast środki wykorzystane zostaną zgodnie z literą prawa i celem, w jakim będą powierzone. Mieszkańcy solectwa Owczegłowy dołożą wszelkich starań, pracy i sił, aby uatrakcyjnić swoją „Małą Ojczyznę”.